ANALÝZA: BUDE TO JÍZDA! USA A ČÍNA SI NA ALJAŠCE NIC NEDAROVALY. PRVNÍ JEDNÁNÍ PO ZMĚNĚ V BÍLÉM DOMĚ PROVÁZELA MRAZIVÁ ATMOSFÉRA

- CZ24 News | 20. března 2021

Mrazivá atmosféra doprovázející první jednání zástupců Washingtonu a Pekingu, k němuž po delší době došlo, nesouvisela pouze s místem konání na Aljašce. Netrvalo dlouho a během dvoudenního americko-čínského jednání na Aljašce přešly obě strany rovnou k věci.

„Budeme hovořit o našich hlubokých obavách z počínání Číny, včetně Sin-ťiangu, Hongkongu, Tchaj-wanu, kybernetických útoků proti USA a ekonomického nátlaku vůči našim spojencům," nastolil americký ministr zahraničních Antony Blinken hned na úvod laťku a tím předznamenal i atmosféru rozhovorů. Podle jeho názoru Čína svými aktivitami ohrožuje platná pravidla, na nichž závisí stabilita tohoto světa.

Odpověď protistrany na sebe nenechala dlouho čekat. „Spojené státy nejsou reprezentantem veřejného mínění, měly by si nejprve vyřešit své vlastní problémy s ochranou lidských práv. Black Lives Matter se neobjevilo teprve v posledních letech." Takto Blinkenovi odpověděl člen komunistického vedení Jang Ťie-čch', jenž má v rámci politbyra na starosti zahraniční politiku a stojí i nad šéfem diplomacie Wang Im.

Setkání americké a čínské delegace na tak vysoké úrovni bylo první od změny vlády ve Washingtonu. Místo konání, v Anchorage na Aljašce, mělo být symbolické, neboť se nachází na půli cesty mezi Spojenými státy a Čínou. Avšak jako by se tamní klima s teplotou výrazně pod bodem mrazu podepsalo i na náladě doprovázející americko-čínské rozhovory. Podle očitých svědků zejména

členové čínské delegace těžko skrývali za svými rouškami hněv, jaký u nich vyvolalo Blinkenovo vystoupení .

Dalším důvodem ale mohlo být, že těsně před příletem na Aljašku vyhlásili Američané nové sankce proti Pekingu. Důvodem jsou pokračující snahy čínské vlády omezovat samosprávu Hongkongu. Opatření se mají dotknout 24 čínských vládních činitelů a odstřihnout je například od mezinárodního platebního styku.

Ještě před americko-čínským setkáním na Aljašce navštívil Blinken během uplynulého týdne spolu s ministrem obrany Lloydem Austinem několik států oblasti jihovýchodní Asie, mezi nimi Jižní Koreu a Japonsko. To bylo považováno za signál, že nová americká vláda chce utužit tradiční spojenectví se zeměmi v regionu, jež se cítí být dlouhodobě ohroženy sílícími mocenskými ambicemi Číny. Při těchto návštěvách se američtí ministři přihlásili k závazku obě země vojenský ochránit v případě vojenského napadení.

„Pokud jsou USA rozhodnuty vydat se na cestu konfrontace, bude Čína bojovat až do konce," napsal v reakci na diplomatickou ofenzívu Washingtonu v regionu anglicky psaný čínský list Global Times, který vychází pod patronátem oficiálního tiskového orgánu čínských komunistů Žen-min ž'-pao.

Jiný tón, stejná politika

Za předchozí americké vlády v čele s Donaldem Trumpem se ocitly vztahy obou velmocí na nejhorší úrovni od roku 1979, kdy navázaly Washington a Peking oficiální diplomatické styky. Podle nedávno zveřejněného průzkumu agentury Gallup považuje 46 procent Američanů Čínu za největšího nepřítele země, a to s velkým náskokem před Ruskem.

Možná i proto zástupci čínské strany už v předstihu tlumili očekávání, že by na Aljašce mohl nastat jakýsi „restart" ve vzájemných vztazích. Přístup Bidenovy vlády se totiž podle všeho bude lišit od předchozí Trumpovy pouze co do formy, nikoli obsahu.

Ze všeho nejvíc Pekingu vadí cla na dovoz čínského zboží do USA v objemu 350 miliard dolarů vyhlášený Trumpem. Prezident Biden sice myšlenku trestat formou cel odmítá, avšak ani on je nezruší dřív, dokud protistrana neprojeví připravenost ustoupit. I nový šéf Bílého domu kritizuje neférové čínské obchodní praktiky, včetně průmyslové špionáže či krádeže duševního vlastnictví.

Další dlouhodobý spor mezi Washingtonem a Pekingem se týká možného působení čínských technologických koncernů na území USA. Předchozí vláda je považovala za hrozbu pro národní bezpečnost a snažila se o tom přesvědčit i své spojence.

Americká klatba tak dolehla mimo jiné na společnost Huawei, budující infrastrukturu sítí 5G, či na sociální sítě TikTok a WeChat, případně na výrobce mikročipů SMIC. Na druhé straně ovšem Peking omezuje na svém území americké technologické firmy Google, Twitter nebo Facebook již od začátku tisíciletí. Děje se tak s cílem snížit na nich závislost a vybudovat naproti tomu vlastní digitální ekosystém, zcela nezávislý na okolním světě, do něhož by bylo možné zvenčí vstupovat jen se svolením.

Zdroj: https://www.lidovky.cz